

Koloryzm Liryczny.

Koloryzm Liryczny to autorska koncepcja malarska Przemko Stachowskiego, zakorzeniona w tradycji europejskiego koloryzmu, lecz przekształcona w język głęboko osobisty, emocjonalny i współczesny. Artysta czerpie z postimpresjonistycznej wiary w kolor oraz z kapistowskiej autonomii barwy, nadając im nowy wymiar — liryczny, introspektywny i abstrakcyjny.

U podstaw tej koncepcji leży przekonanie, że świat nieustannie się zmienia, nawet jeśli patrzymy na niego z tego samego miejsca. Jak pisze sam artysta:

„Codziennie patrzę przez to samo okno i widzę świat zawsze nowy, niepowtarzalny, zaskakujący.”

To zdanie stanowi credo Koloryzmu Lirycznego — sztuki, która nie odtwarza rzeczywistości, lecz ją odkrywa.

Kolor jako główny narrator

W Koloryzmie Lirycznym kolor jest wartością nadrzędną. Nie opisuje przedmiotów, lecz tworzy własną przestrzeń znaczeń. Barwa staje się nośnikiem emocji, nastroju i energii. To kolor prowadzi widza przez obraz, buduje jego rytm, napięcie i atmosferę. Stachowski uwalnia kolor od funkcji ilustracyjnej. Nadaje mu autonomię — pozwala mu istnieć jako czystej, intensywnej obecności.

Pejzaż wyabstrahowany

Choć wiele obrazów wyrasta z obserwacji natury, pejzaż w ujęciu Stachowskiego nie jest przedstawieniem miejsca. Jest ideą pejzażu, jego esencją. Artysta syntetyzuje formę, rezygnuje z detalu, wydobywa strukturę i światło. Pejzaż staje się przestrzenią emocjonalną — bardziej pamięcią i przeżyciem niż topografią.

Gest, faktura, energia

Ważnym elementem Koloryzmu Lirycznego jest spontaniczny, dynamiczny gest. Artysta często pracuje impastowo, budując fakturę, która sama w sobie staje się źródłem światła. Farba nie tylko opisuje — ona promieniuje. Wibracja koloru, rytm pociągnięć pędzla i napięcia między warstwami tworzą malarską materię, która żyje.

Indywidualny język i dialog z widzem

Koloryzm Liryczny to świadome poszukiwanie własnego języka malarskiego. To odejście od dogmatów na rzecz intuicji, emocji i osobistej wrażliwości. Obraz jest efektem wewnętrznego przeżycia artysty, ale także zaproszeniem do dialogu. Widz nie ma odczytywać obrazu — ma wejść w jego przestrzeń, poczuć jego rytm, światło i kolor.

Najważniejsze cykle Koloryzmu Lirycznego

- Wychodzę z Czerni jak z Egiptu (od 1993)
- INSKRYPCJE (od 1994)
- Widok na ogrody (2004–2010)
- KAPRYSY (od 2007)
- Pejzaż wyabstrahowany (od 2009)
- Fosforos (od 2015)
- Linea (od 2016)
- Rapsodie (od 2019)
- Polifonie (od 2003)
- REZONATOR (od 2016)
- Z życia wzięte (od 2007)
- Niesłychane rzeczy w tym ogrodzie (od 2023)
- Kontrapunkty (od 2023)

1. Credo: Osobiste Odkrycie Rzeczywistości

Credo twórcze Stachowskiego można ująć w słowach, które sam umieszcza na swojej stronie: "Codziennie patrzę przez to samo okno i widzę świat zawsze nowy, niepowtarzalny, zaskakujący." To zdanie jest kluczem do zrozumienia jego sztuki. Malarstwo nie jest dla niego mechanicznym odtwarzaniem rzeczywistości, lecz ciągłym odkrywaniem i subiektywną interpretacją dobrze znanych motywów, jak krajobraz czy natura. Jest to postawa aktywnego, lirycznego (emocjonalnego) obserwatora, który filtruje świat przez swoją wrażliwość.

2. Postulat Dominacji Koloru

Kolor jest nadrzędnym elementem kompozycji, a jego wartość jest autoteliczna (ma wartość samą w sobie, a nie tylko opisową).

Wyzwolenie Koloru: Kolor nie jest jedynie służebny wobec kształtu czy światłocienia, ale staje się głównym narratorem i budulcem obrazu. Artysta dąży do maksymalnego nasycenia i głębi barw.

Emocjonalny Walor Barwy: Barwa jest nośnikiem liryki, nastroju i emocji. Użycie konkretnych zestawień kolorystycznych ma za zadanie wywołać w widzu określone, subiektywne przeżycia (stąd człon "Liryczny").

3. Postulat Abstrakcji Pejzażu (Pejzaż Wyabstrahowany)

Mimo zakorzenienia w motywach natury, twórczość Stachowskiego dąży do uogólnienia i syntetyzowania formy.

Synteza Formy: Artysta odchodzi od detalu na rzecz istoty i struktury pejzażu. Obraz staje się mniej topograficzny, a bardziej esencjonalny.

Abstrakcja Liryczna: Pejzaż, choć wciąż rozpoznawalny w swoich elementach (drzewa, niebo, woda), zostaje przekształcony przez emocjonalną wizję malarza. Staje się wyabstrahowany, czyli wydobyta zostaje z niego jedynie czysta idea, nastrój, gra barw i światła, a nie konkretny widok.

4. Postulat Spontaniczności i Faktury

Sposób kładzenia farby jest dynamiczny i celowy.

Energia Malarska: Wiele prac cechuje się swobodnym, spontanicznym duktem pędzla, a farba często jest kładzona grubo, impastowo. Faktura staje się istotnym elementem wyrazowym, dodając obrazowi wibracji i głębi.

Światło w Materii: Światło nie jest tylko efektem optycznym, ale staje się częścią samej materii malarskiej, wydobywanej przez nasyczone kolory i zróżnicowaną fakturę.

5. Postulat Indywidualizmu i Dialogu

Koloryzm Liryczny to świadome odejście od dogmatów na rzecz osobistego języka malarskiego.

Autorski Język: Celem jest stworzenie unikalnego stylu, który łączy kapistowską wiarę w kolor z nowoczesną, niemal abstrakcyjną wrażliwością.

Malarstwo jako Przeżycie: Obraz ma być efektem głębokiego przeżycia twórcy i jednocześnie ma prowokować do osobistego, emocjonalnego dialogu z widzem, przekazując mu liryczną (osobistą, intymną, poetycką) wibrację koloru.

Podsumowując, Koloryzm Liryczny w ujęciu Przemko Stachowskiego to połączenie tradycyjnego kultu koloru z lirycznym subiektywizmem i abstrakcyjną syntezą formy. To malarstwo jest aktem osobistego widzenia i przeżywania świata, w którym kolor jest nośnikiem emocji.

Koloryzm Liryczny to malarstwo, w którym kolor staje się językiem emocji, a obraz — przestrzenią osobistego doświadczenia. To sztuka, która nie opisuje świata, lecz go przeżywa.

A.Z. 2025